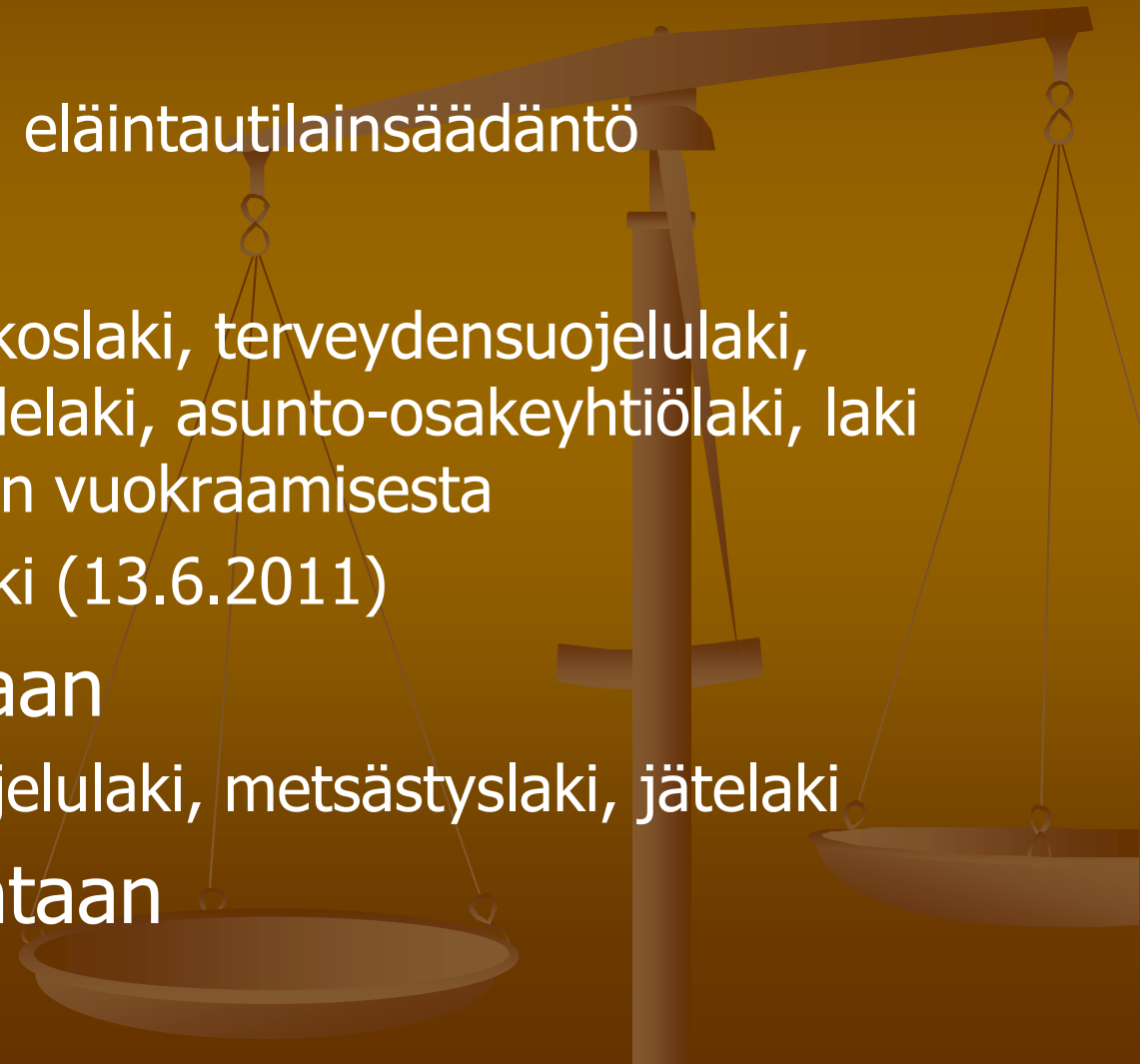

MITEN LAINSÄÄDÄNTÖ VAIKUTTA KOIRAHARRASTUKSEEN?

Ylituomarikoulutus 2017
OTM Mika Leppinen

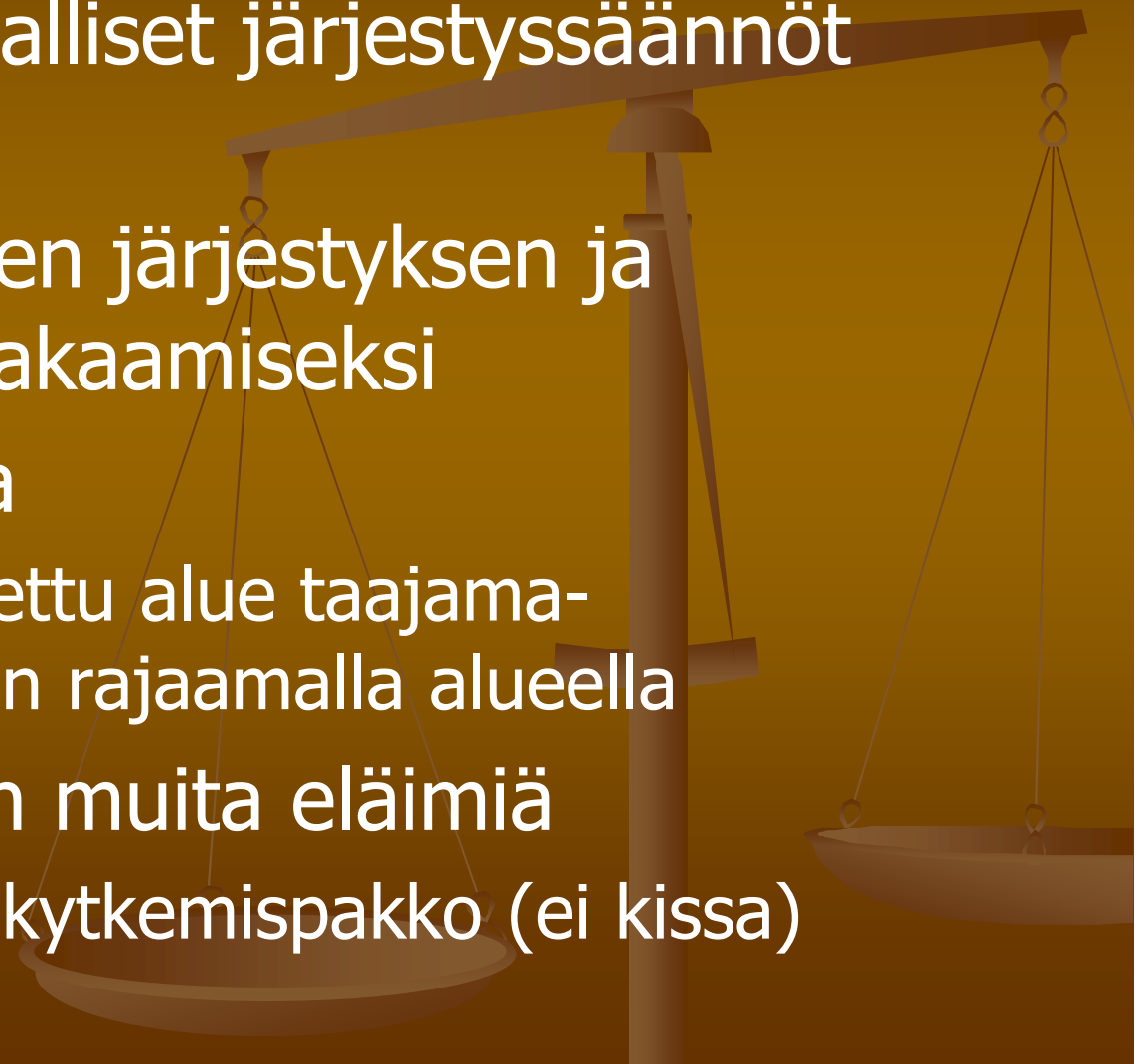
LAINSÄÄDÄNTÖ

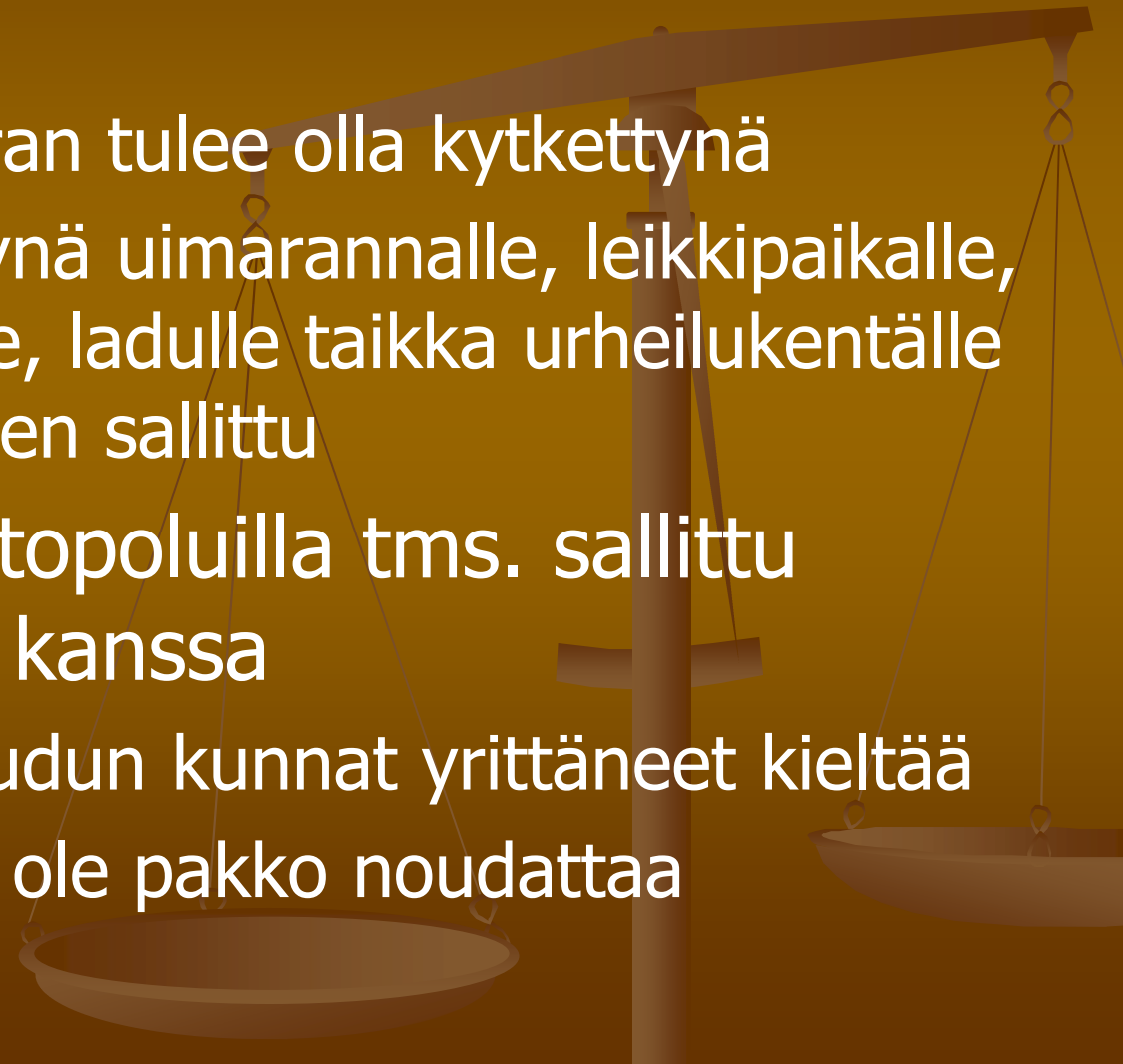
- eläimiä kohtaan
 - eläinsuojelu- ja eläintautilainsäädäntö
- ihmisiä kohtaan
 - järjestyslaki, rikoslaki, terveydensuojelulaki, naapuruussuhdelaki, asunto-osakeyhtiölaki, laki asuinhuoneiston vuokraamisesta
 - ampuma-aselaki (13.6.2011)
- ympäristöä kohtaan
 - ympäristönsuojelulaki, metsästyslaki, jätelaki
- yhteiskuntaa kohtaan

JÄRJESTYSLAKI

- kumonnut kunnalliset järjestyssäännöt vuonna 2003
- "koirakuri" yleisen järjestyksen ja turvallisuuden takaamiseksi
- koskee taajamia
 - taajaan rakennettu alue taajama-liikennemerkkien rajaamalla alueella
- koskee vain osin muita eläimiä
 - soveltuvin osin kytkemispakko (ei kissa)

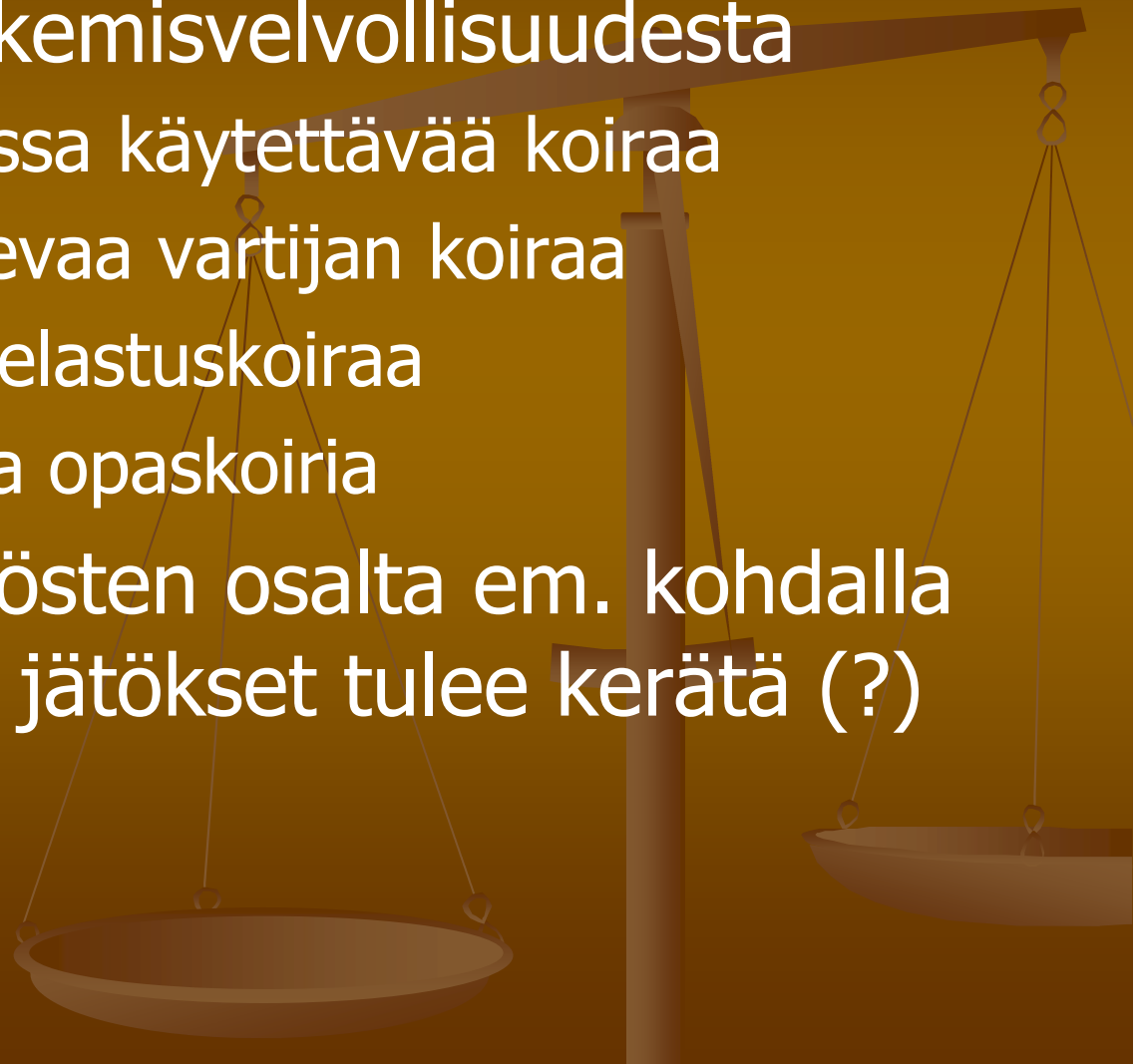
JÄRJESTYSLAKI

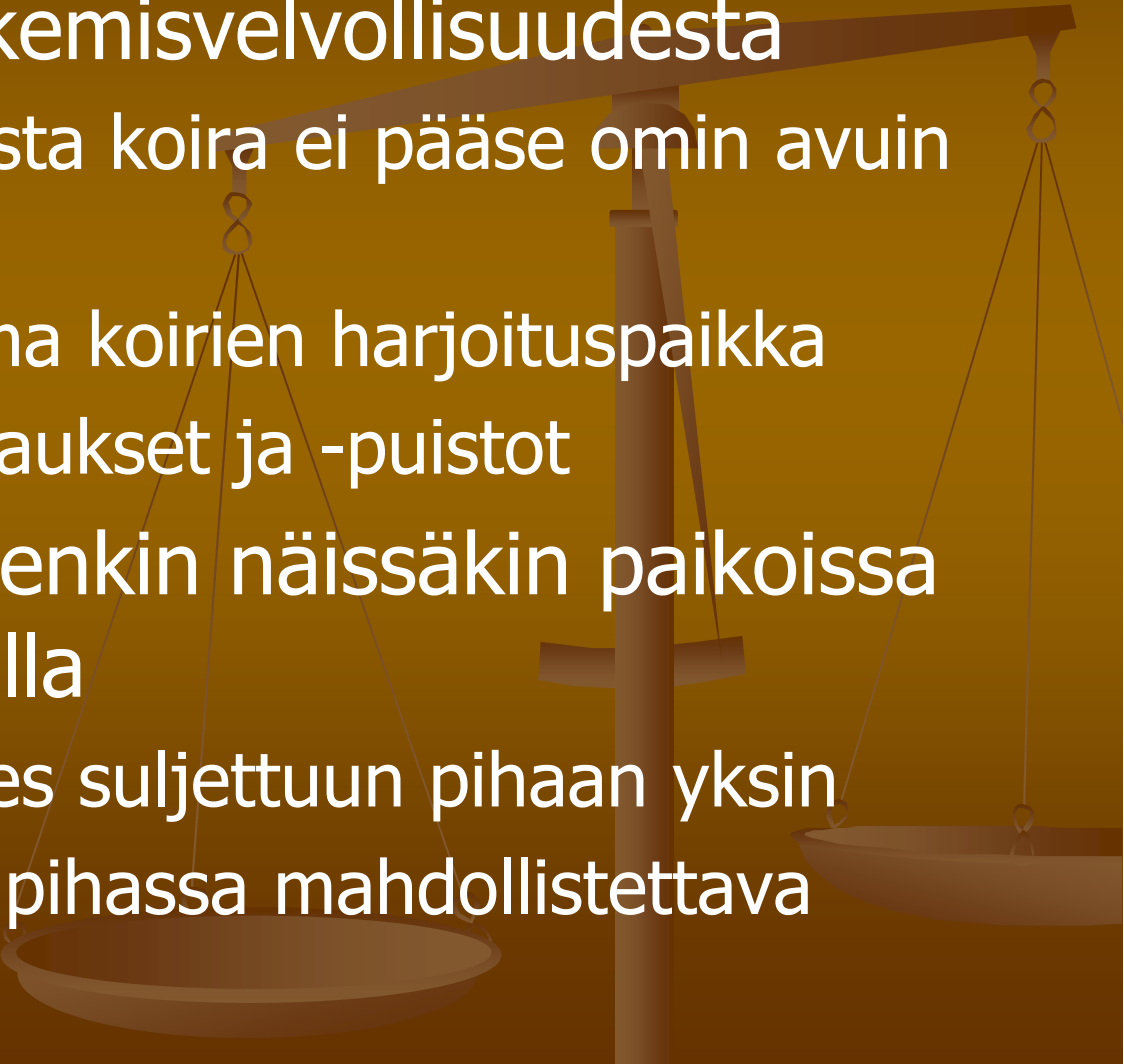
- velvollisuudet
 - pääsääntö: koiran tulee olla kytkettynä
 - ei edes kytkettynä uimarannalle, leikkipaikalle, toriaikana torille, ladulle taikka urheilukentälle paitsi jos erikseen sallittu
- liikkuminen kuntopoluilla tms. sallittu kytketyn koiran kanssa
 - pääkaupunkiseudun kunnat yrittäneet kieltää
 - kieltokylttejä ei ole pakko noudattaa

JÄRJESTYSLAKI

- poikkeukset kytkemisvelvollisuudesta
 - virantoimituksessa käytettävää koiraa
 - vartioimassa olevaa vartijan koiraa
 - työssä olevaa pelastuskoiraa
 - avustajakoiria ja opaskoiria
- laissa lapsus jätösten osalta em. kohdalla
eli työkoirienkin jätökset tulee kerätä (?)

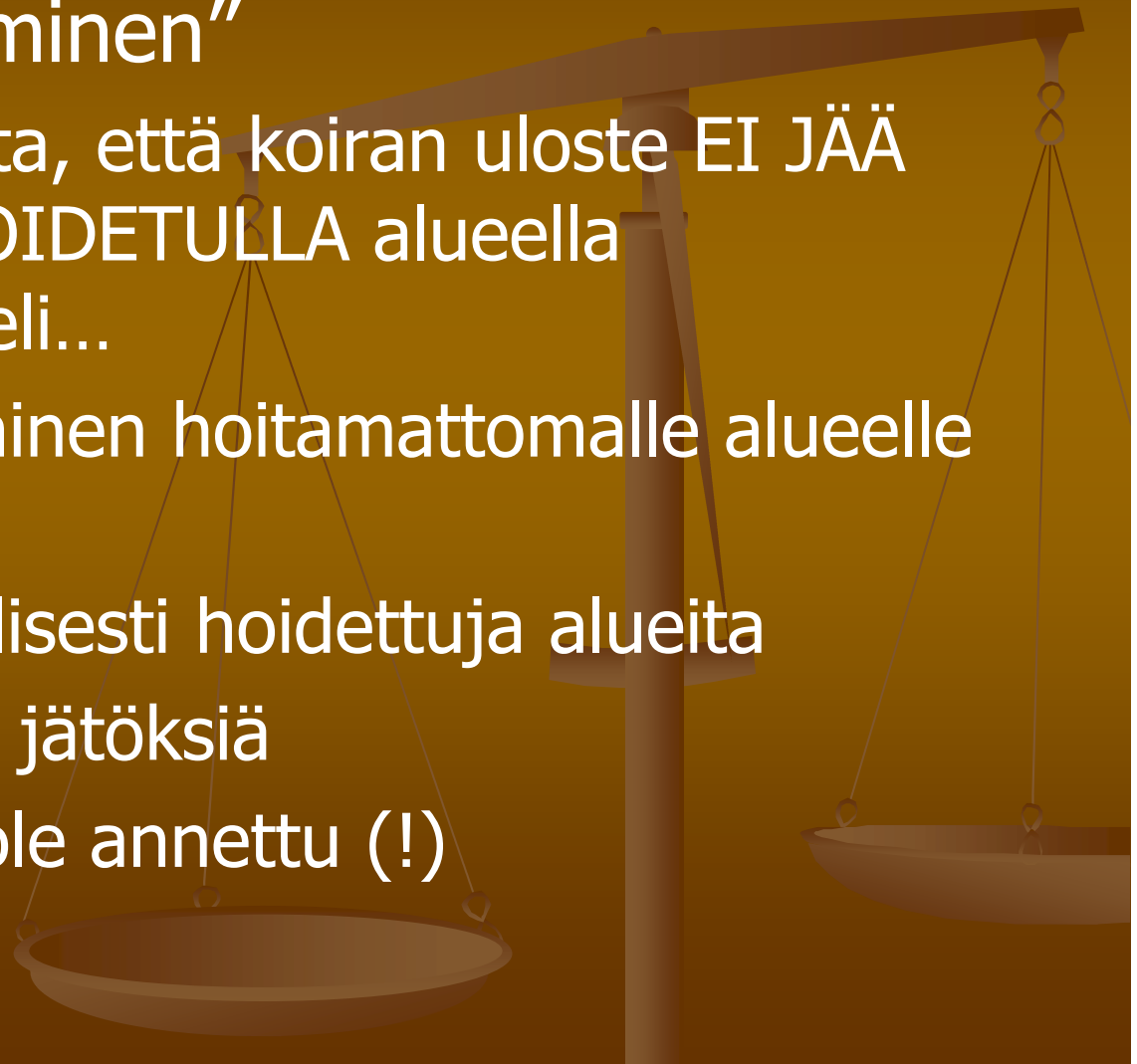
JÄRJESTYSLAKI

- poikkeukset kytkemisvelvollisuudesta
 - suljettu piha, josta koira ei pääse omin avuin pois
 - kunnan osoittama koirien harjoituspaikka
 - aidatut koira-aitaukset ja -puistot
- koiran tulee kuitenkin näissäkin paikoissa olla valvonnan alla
 - ei saa jättää edes suljettuun pihaan yksin
 - luvallinen kulku pihassa mahdollistettava

JÄRJESTYSLAKI

- jätösten "kerääminen"
 - "pidettävä huolta, että koiran uloste EI JÄÄ ympäristöön HOIDETULLA alueella TAAJAMASSA" eli...
 - jätöksen siirtäminen hoitamattomalle alueelle riittää
 - koskee säännöllisesti hoidettuja alueita
 - koskee kiinteitä jätöksiä
 - määräaikaa ei ole annettu (!)

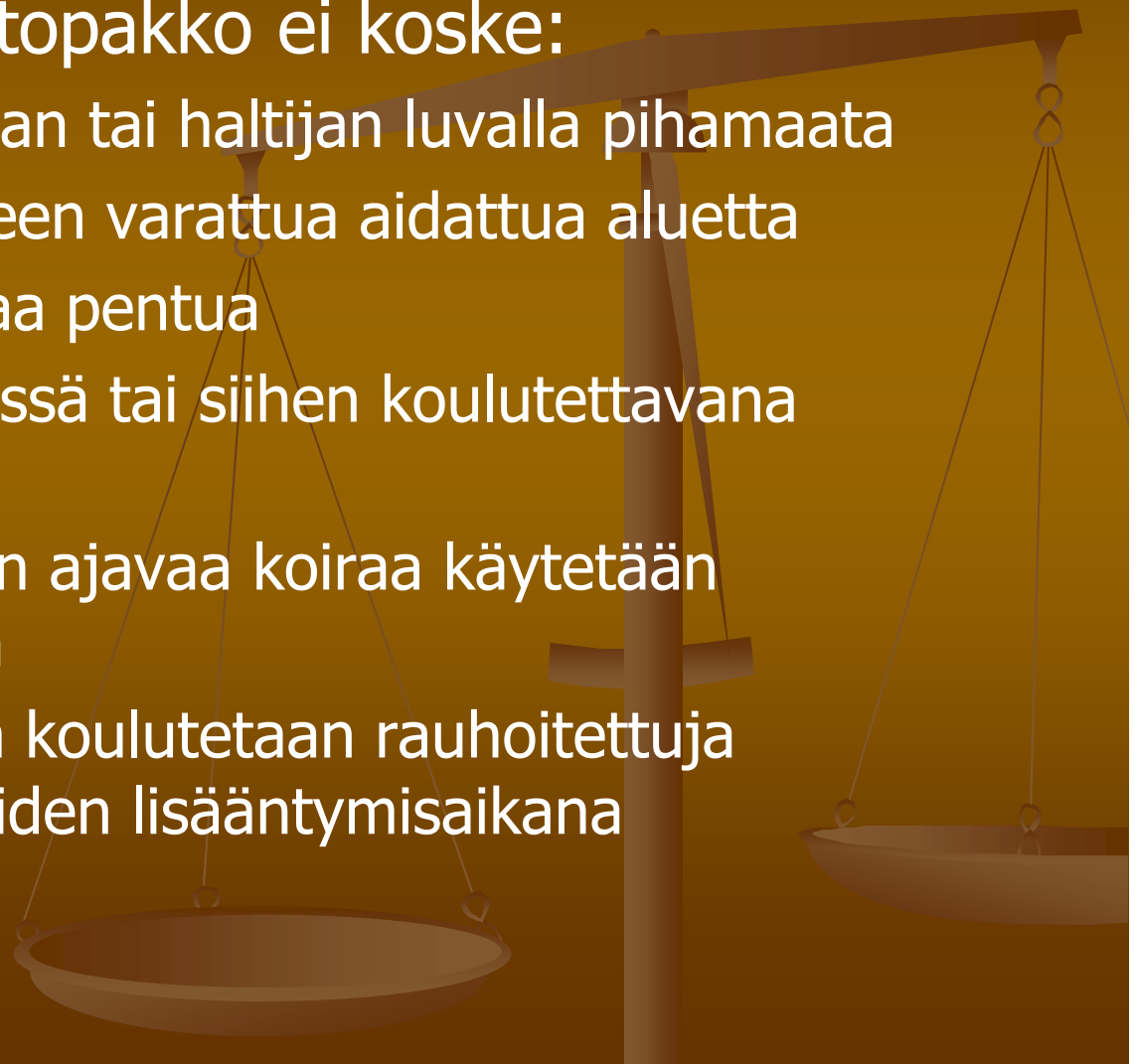

METSÄSTYSLAKI

- metsästyslain tarkoituksena on riistan suojelu
 - jokaista pykälää tarkasteltava em. tarkoitus huomioiden
- 1.3.-19.8. koira on taajaman ulkopuolella pidettävä kytkettynä tai siten, että se on välittömästi kytkettävissä
 - "välittömästi kytkettävyyden" tulkinta hajanaista
 - ei ennakkotapausta tuomioistuimista
- 20.8.-28.2. saa pitää vapaana maanomistajan tai metsästysoikeuden haltijan luvalla

METSÄSTYSLAKI

- 1.3.-19.8. kiinnipitopakko ei koske:
 - alueen omistajan tai haltijan luvalla pihamaata
 - koiran pitämiseen varattua aidattua aluetta
 - 5 kk nuorempaa pentua
 - palvelutehtävässä tai siihen koulutettavana olevaa koiraa
 - kun muuta kuin ajavaa koiraa käytetään metsästykseseen
 - kun lintukoiraa koulutetaan rauhoitettuja riistaeläimiä niiden lisääntymisaikana häiritsemättä

METSÄSTYSLAKI

■ kokeet ja kouluttaminen

- hirvikoirakokeita ja hirvikoirien koulutusta saa järjestää 20.8.-31.12. ja muuhun metsästykseseen käytettävien koirien kokeita ja koulutusta saa järjestää 20.8.-28.2.
 - rauhoitettuja riistaeläimiä ei saa vahingoittaa
- suden, karhun, saukon ja ilveksen metsästämiseen käytettävän koiran metsästyskokeiden järjestämiseen ja kouluttamiseen tulee aina olla riistakeskuksen lupa
- kiinnipitoajan osalta riistakeskus voi antaa luvan kiinnipidosta poikkeamiseen
 - rauhoitettuja riistaeläimiä ei niiden lisääntymisaikana saa häiritä

METSÄSTYSLAKI

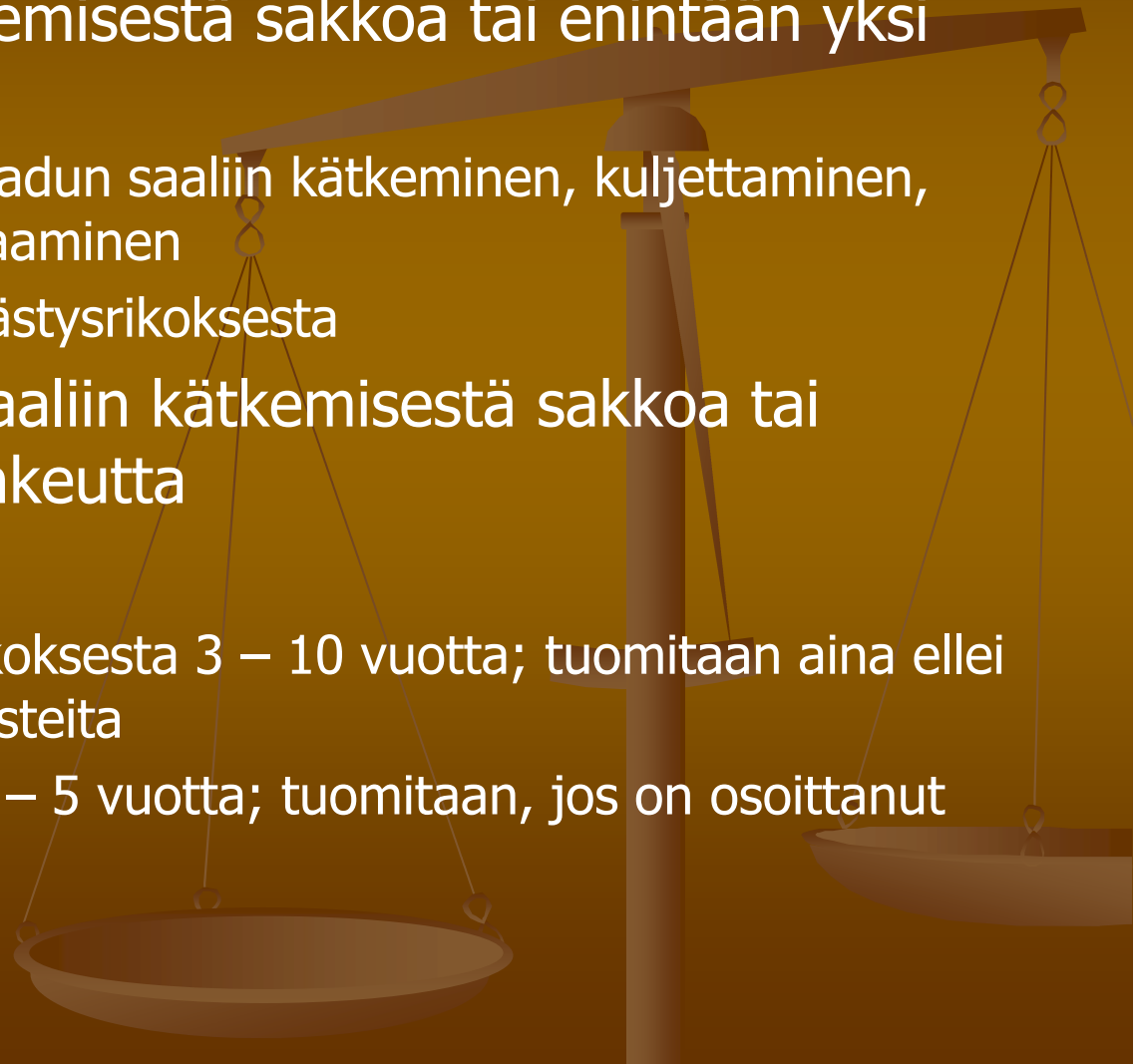
- maanomistaja tai metsästysoikeuden haltija voi poistaa tai ottaa talteen alueellaan luvattomasti irti olevan koiran
 - metsästystilanteessa ajon tai haukun on annettava jatkua häiriöttä puolen tunnin ajan ennen kuin em. toimenpiteisiin saa ryhtyä
 - myös metsästyksenvalvojalla on oikeus ottaa säännösten vastaisesti irti oleva koira talteen
- koiran talteenotosta on ilmoitettava välittömästi koiran omistajalle (jos tiedossa) tai poliisille
- lunastusaika on 10 päivää (ilmoitus omistajalle) tai 15 päivää (ilmoitus poliisille), jonka jälkeen omistusoikeus siirtyy talteenottajalle
 - suoritettava lunastusmaksu ja korvaus koiran hoitamisesta

RIKOSLAKI 48a LUKU

- metsästysrikoksesta sakkoa tai vankeutta enintään 2 vuotta
 - metsästää käyttäen kiellettyä pyyntivälinettä tai pyyntimenetelmää taikka vastoin moottorikäyttöisen kulkuneuvon käytön rajoitusta
 - metsästää vastoin riistaeläimen rauhoitusta tai metsästyskieltoa tai -rajoitusta tai kiintiötä taikka ilman pyyntilupaa tai poikkeuslupaa
 - aiheuttaa metsästäessään vaaraa tai vahinkoa ihmiselle tai toisen omaisuudelle taikka rikkoo yleisen turvallisuuden vuoksi annettua metsästystä koskevaa kieltoa tai rajoitusta
- törkeästä metsästysrikoksesta vankeutta 4 kk – 4 vuotta
 - rikos tehdään erityisen julmalla tavalla, rikoksen kohteena on suuri määrä riistaeläimiä, tavoitellaan huomattavaa taloudellista hyötyä, rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti tai tapetaan ahma, ilves, karhu, metsäpeura, saukko tai susi taikka vahingoitetaan sitä

RIKOSLAKI 48a LUKU

- laittoman saaliin kätkemisestä sakkoa tai enintään yksi vuosi vankeutta
 - metsästysrikoksella saadun saaliin kätkeminen, kuljettaminen, välittäminen ja kauppaaminen
 - edellyttää tietoa metsästysrikoksesta
- törkeästä laittoman saaliin kätkemisestä sakkoa tai enintään 3 vuotta vankeutta
- metsästyskielto
 - törkeästä metsästysrikoksesta 3 – 10 vuotta; tuomitaan aina ellei erityisiä lievennysperusteita
 - metsästysrikoksesta 1 – 5 vuotta; tuomitaan, jos on osoittanut piittaamattomuutta

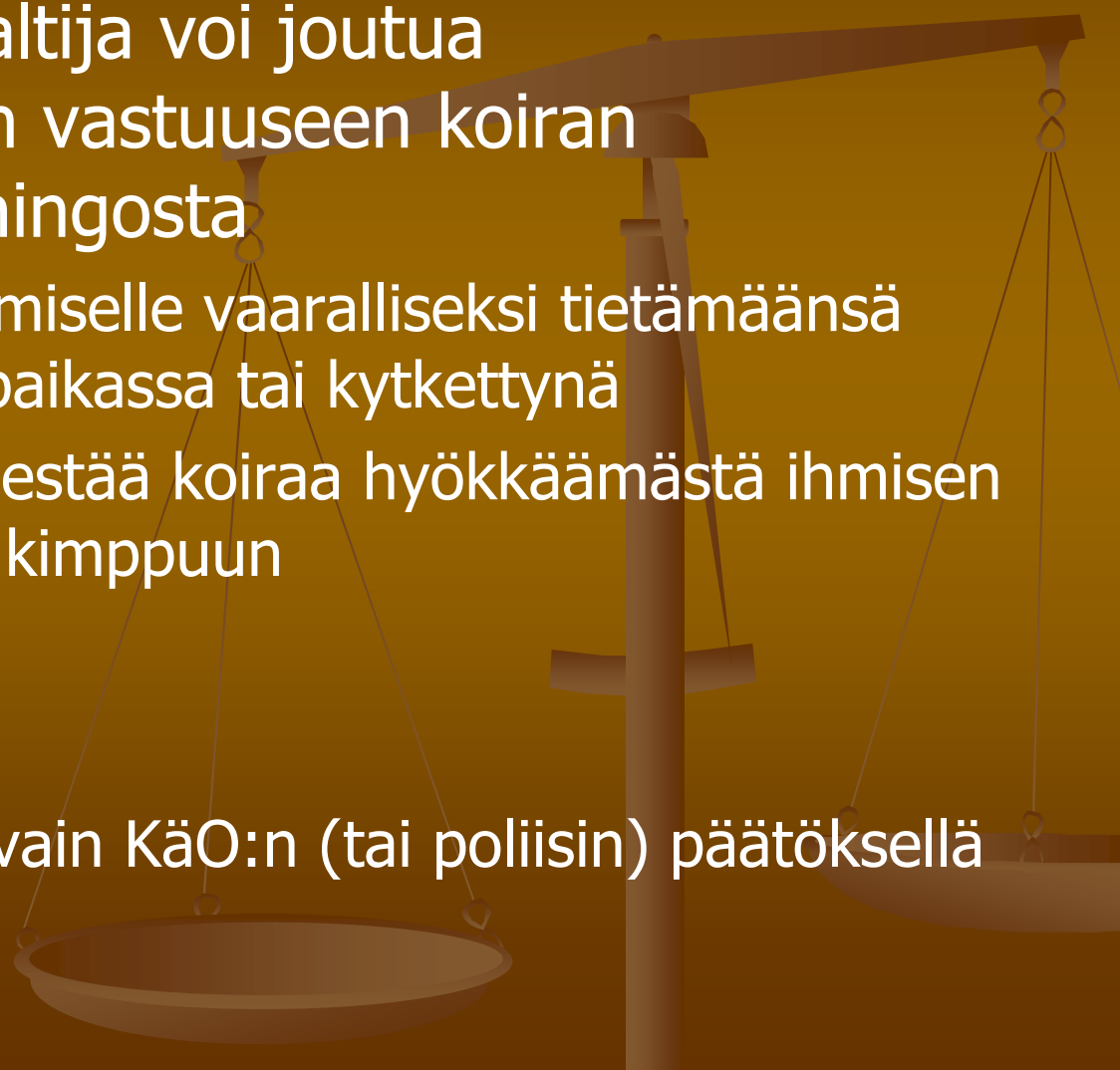

METSÄSTYSLAKI

- Jollei teko täytä rikoslain mukaista metsästysrikoksen tunnusmerkistöä, voidaan tuomita metsästyslain mukaisesta "metsästysrikkomuksesta" tai "metsästyslain säännösten rikkomisesta"
 - mahdollisia metsästysrikkomuksia pitkä luettelo, joista "koirapykäläistä" voi tulla kyseeseen vain 52 § 3 mom. "Suden, karhun, saukon ja ilveksen metsästämiseen käytettävän koiran metsästyskokeiden järjestämiseen ja tällaisen koiran kouluttamiseen on kuitenkin oltava Suomen riistakeskuksen myöntämä lupa."
 - koiran pitämisestä irti luvatta voi seurata sakkoa metsästyslain säännösten rikkomisesta

VASTUU KOIRAN AIHEUTTAMISTA VAHINGOISTA - RIKOSPROSESSI

- koiran omistaja/haltija voi joutua rikosoikeudelliseen vastuuseen koiran aiheuttamasta vahingosta
 - 1) jos hän ei pidä ihmiselle vaaralliseksi tietämäänsä koiraa suljetussa paikassa tai kytkettynä
 - 2) jos hän laiminlyö estää koiraa hyökkäämästä ihmisen tai toisen eläimen kimppuun
- rangaistus
 - sakko
 - koiran lopetus vain KäO:n (tai poliisin) päätöksellä

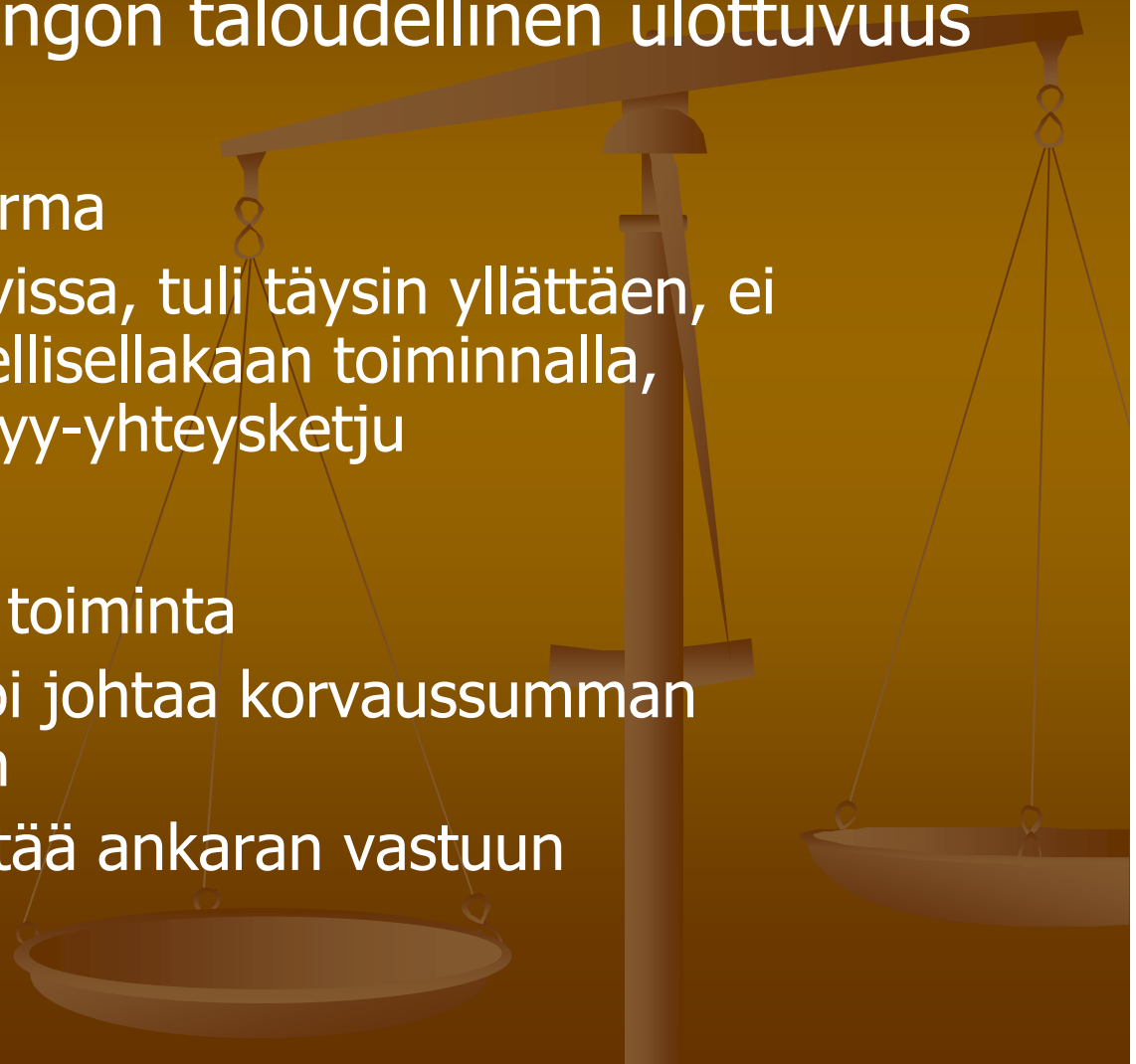

VASTUU KOIRAN AIHEUTTAMISTA VAHINGOISTA - RIKOSPROSESSI

- rikosoikeudellisen rangaistuksen lisäksi voidaan tuomita vahingonkorvauslain mukainen vahingonkorvaus
- KäO: "laiminlyöty koiran valvonnassa noudattaa asianmukaista huolellisuutta ja varovaisuutta vahingon välttämiseksi"

VAHINGONKORVAUSLAKI

- olennaista on vahingon taloudellinen ulottuvuus
- ei vastuuta
 - ns. puhdas tapaturma
 - ei ennalta arvattavissa, tuli täysin yllättäen, ei vältettävissä huolellisellakaan toiminnalla, poikkeuksellinen syy-yhteyshetki
- korvausvastuu
 - tuottamuksellinen toiminta
 - lievä tuottamus voi johtaa korvaussumman kohtuullistamiseen
 - tahallisuus synnyttää ankaran vastuun

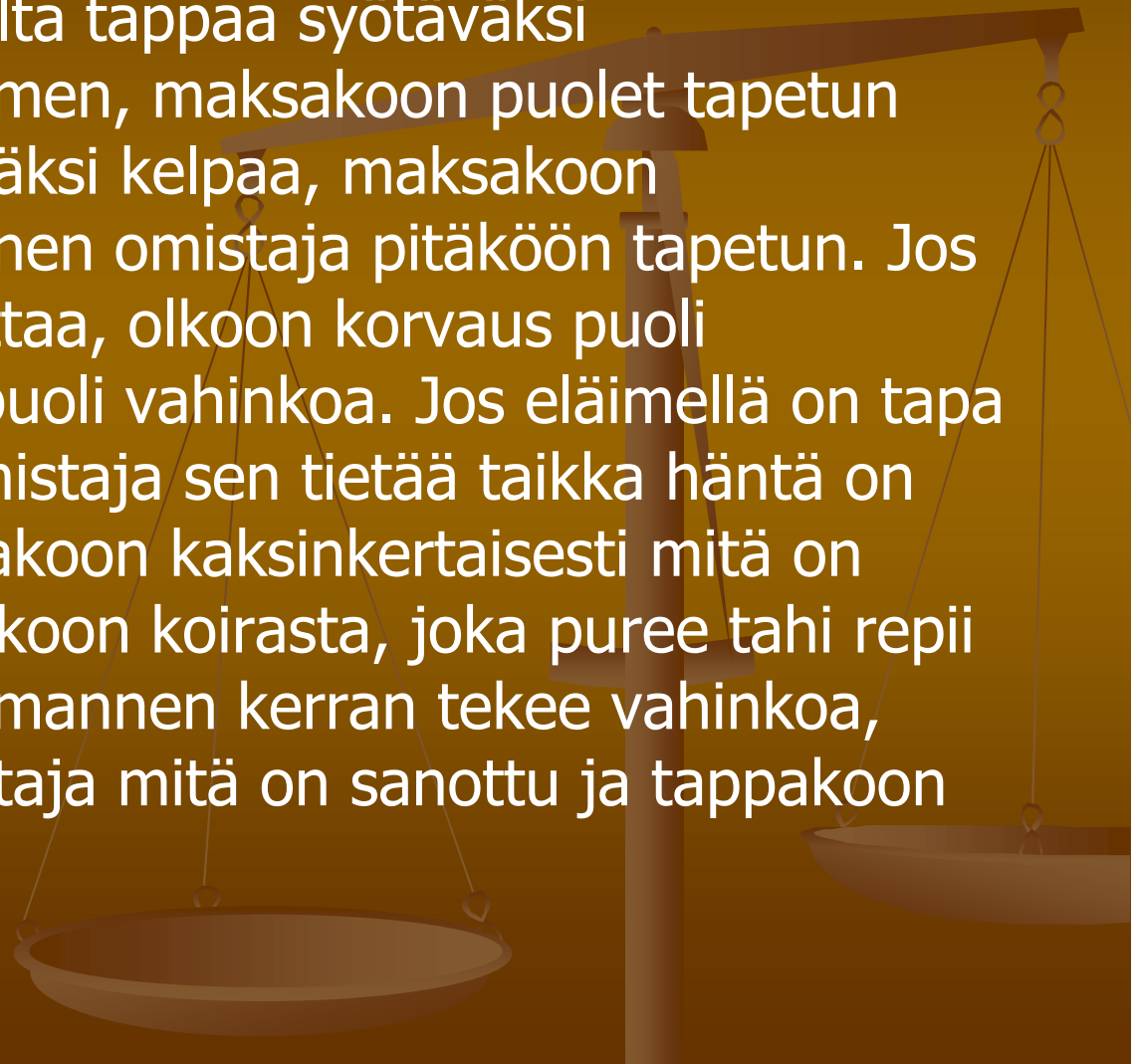

VAHINGONKORVAUSLAKI

- kokeissa järjestäjien vastuulla on huolehtia niin ihmisten kuin koirienkin turvallisuudesta
 - mahdollisten vahinkojen seuraamuksia arvioidaan niin rikoslain kuin vahingonkorvauslain perusteella
- kun järjestäjänä on yhdistys, arvioidaan vahingonkorvausvastuuta lähtökohtaisesti yhdistyksen kautta
 - vrt. työnantajan vastuu
- yksittäisen ihmisen vastuu tulee kyseeseen lähinnä toissijaisesti taikka törkeän huolimattomuuden tai tahallisuuden yhteydessä

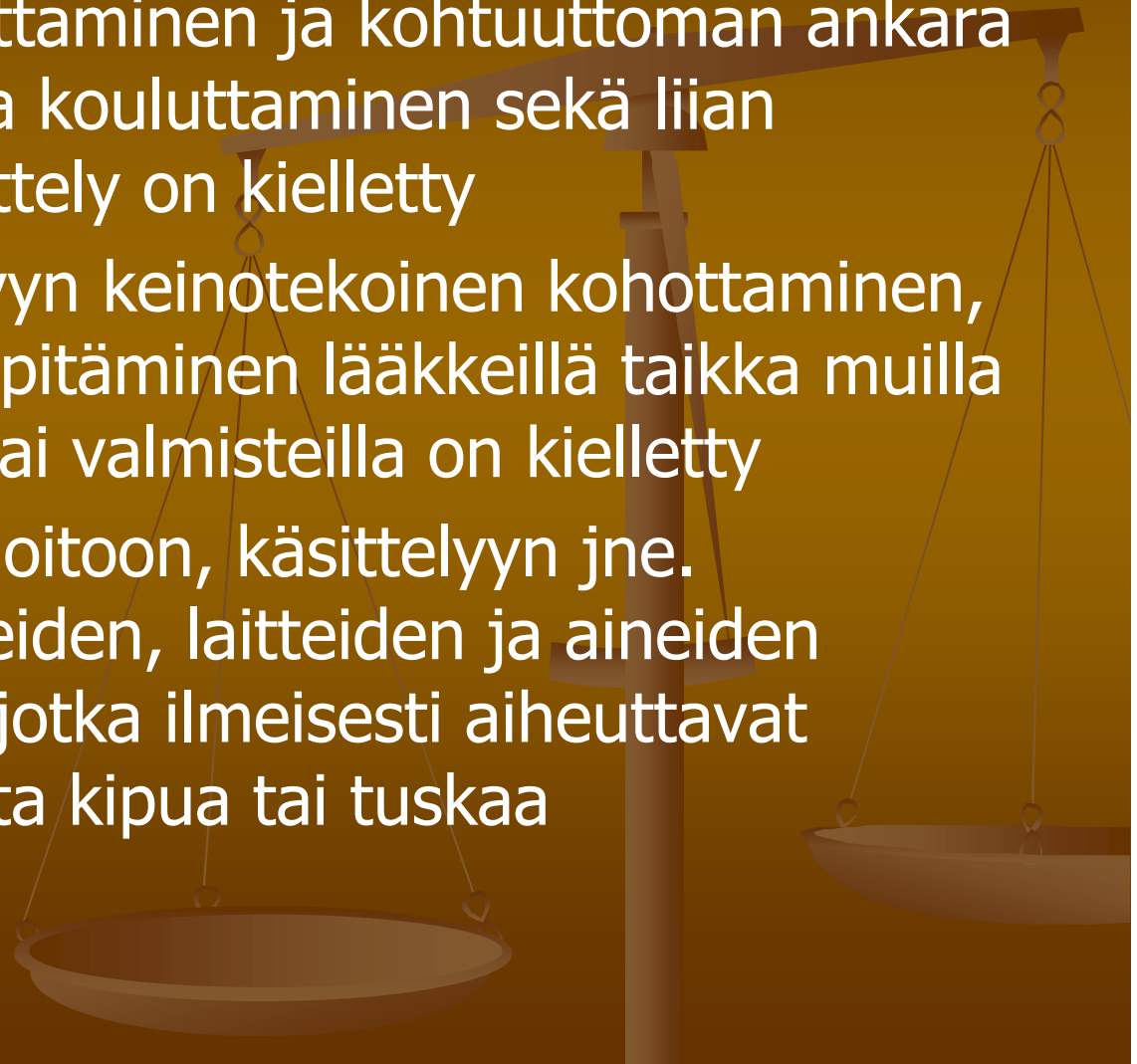
RAKENNUSKAARI 1734

- "Se, jonka eläin toiselta tappaa syötäväksi kelpaamattoman eläimen, maksakoon puolet tapetun hintaa. Jos se syötäväksi kelpaa, maksakoon neljänneksen, ja entinen omistaja pitääköön tapetun. Jos eläin eläimen haavoittaa, olkoon korvaus puoli parannuspalkkaa ja puoli vahinkoa. Jos eläimellä on tapa tehdä vahinkoa ja omistaja sen tietää taikka häntä on siitä varotettu, maksakoon kaksinkertaisesti mitä on sanottu. Sama laki olkoon koirasta, joka puree tahi repii eläimiä. Jos koira kolmannen kerran tekee vahinkoa, maksakoon sen omistaja mitä on sanottu ja tappakoon koiran."

ELÄINSUOJELULAKI - OMISTAJA

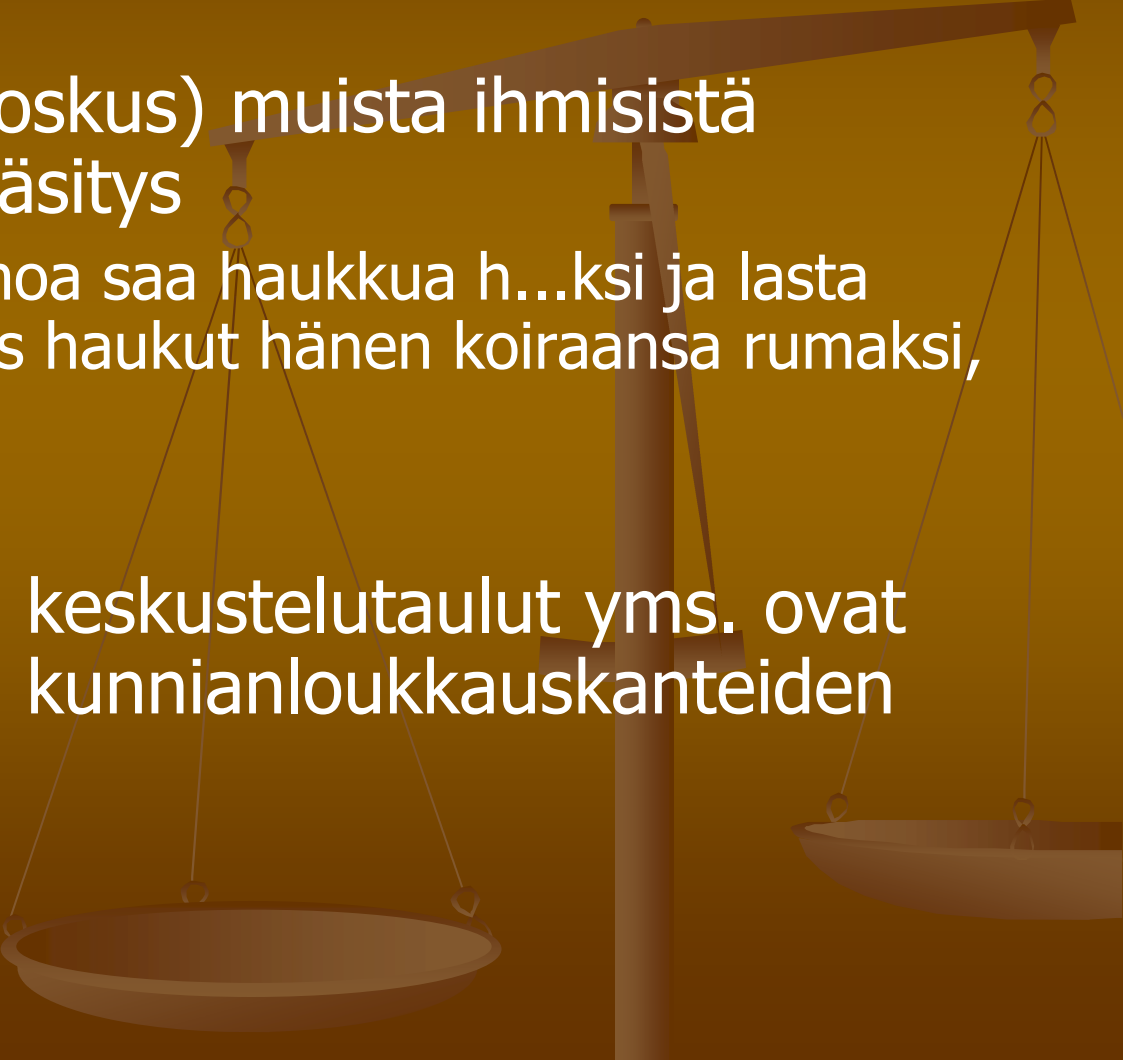
- koiran liiallinen rasittaminen ja kohtuuttoman ankara kurissa pitäminen ja kouluttaminen sekä liian kovakourainen käsittely on kielletty
- eläimen suorituskyvyn keinotekoinen kohottaminen, alentaminen tai ylläpitäminen lääkkeillä taikka muilla vastaavilla aineilla tai valmisteilla on kielletty
- sellaisten eläimen hoitoon, käsittelyyn jne. tarkoitettujen välineiden, laitteiden ja aineiden käyttö on kielletty, jotka ilmeisesti aiheuttavat eläimelle tarpeetonta kipua tai tuskaa

ELÄINSUOJELULAKI - KOKEET

- jos eläin voi kokeessa joutua alttiiksi kivulle, tuskalle tai kohtuuttomalle rasitukselle, kokeen järjestäjän on omalla kustannuksellaan kutsuttava kokeeseen eläinlääkäri valvomaan lainsäädännön noudattamista
- aluehallintovirasto voi tarvittaessa myös määrätä eläinlääkärin kokeeseen
- MMM voi kieltää pitämästä kokeita, joissa eläimille voi aiheutua tarpeetonta kipua, tuskaa tai kohtuutonta rasitusta
- eläinlääkärin on kiellettävä eläimen käyttäminen kokeessa, jos on perusteltua aihetta epäillä lainvastaisuutta
- kiellon perusteella kokeen järjestäjä on velvollinen estämään koiran osallistumisen kokeeseen

KUNNIANLOUKKAUKSET

- koiraihmisillä on (joskus) muista ihmisistä poikkeava kunniakäsitys
 - "Koiraihmissen vaimoa saa haukkua h...ksi ja lasta varkaaksi mutta jos haukut hänen koiraansa rumaksi, niin auta armias"
- Facebook, Twitter, keskustelutaulut yms. ovat lisänneet erilaisten kunnianloukkauskanteiden määrää

KUNNIANLOUKKAUKSET

- vastaavalla toimittajalla ensisijainen vastuu ja hallituksella valvontavastuu
- kunnianloukkaus voi olla kyseessä, kun
 - 1) väitetään jotain loukkaavaa, mikä ei pidä paikkaansa
 - 2) sanotaan jotakin, mikä sinällään pitää paikkansa, mutta loukkaamistarkoituksessa
 - 3) nimitellään loukkaavasti
- kunnianloukkauksena ei pidetä arvostelua, joka kohdistuu menettelyyn politiikassa, elinkeinoelämässä, julkisessa virassa tai tehtävässä, tieteessä, taiteessa taikka näihin rinnastettavassa julkisessa toiminnassa ja joka ei selvästi ylitä sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä

KIITOS!

mika.leppinen@pp.inet.fi